

Wasser MED. r. 54. **अपो नारा इति प्रोक्ता अपो वै नरमूखः। ता यदस्या-
यनं पूर्वं तेन नारायणः स्मृतः॥** M. 1, 10; vgl. MBh. 3, 12952. 15819. 12,
13168. HARIV. 36. VP. 27. Die Bed. ist offenbar eine zur Erklärung von
नारायण erdachte. Wils. führt TRIK. 1, 2, 10 als Aut. für das Geschlecht
(n. f.) auf; hier heisst es aber: **अथ कमलं नीरं नारा स्त्रियामिराः नारा
कान्** füglich für **नाराः** stehen und **स्त्रियाम्** auf **इरा** bezogen werden.
ÇKDr. nennt für das f. **नारा** ÇABDAR. als Aut. — c) **Kalb** MED. — 3) f.
नारी gaṇa शास्त्रादि zu P. 4, 1, 73. VOP. 4, 26. a) **Weib, Ehefrau** (in
der älteren Sprache auch **नारि**) P. 4, 4, 49. Vārtt. 1. AK. 2, 6, 2. H.
503. तमु चित्रारी नयं समुव RV. 7, 20, 5. 55, 8. नभ्यो नारिभ्यो अतवे 8,
66, 8. नारिर्विधवाः सुपत्नीः 10, 18, 7. 86, 10. 11. VS. 23, 36. AV. 14, 2,
13. fgg. AIT. Br. 3, 34. KAUC. 107. M. 1, 32. 2, 213. 3, 56. N. 1, 4. 15, 12.
BRĀHMAN. 2, 14. R. 1, 1, 27. 88. SUCR. 4, 126, 12. 174, 21. VARĀH. BRH. S. 45,
54. PRAB. 71, 1. 5. 6. **Weib** so v. a. **weibliches** oder **weiblich** benanntes
Ding: नार्यसि VS. 5, 22. 11, 10. auch नारिरसि 37, 1. TAITT. Ā. 4, 2, 3.
— b) **नार्यः** unter den Synonymen von **पुत्र** Opfer NAIGH. 3, 17. — c) **ein
best. Metrum**, 4 **Mal** — — COLEBR. Misc. Ess. II, 158 (III, 1). — d)
N. pr. einer Tochter Meru's BŪĀG. P. 5, 2, 22. — 4) n. SIDDH. K. 249, b,
1. a) **eine Versammlung von Männern** oder **Menschen** TRIK. 3, 3, 358. —
b) **getrockneter Ingwer** ebend.

नारक (von **नारक**) 1) adj. proparox. f. ई zur **Hölle in Beziehung** ste-
hend, in der **Hölle** erfolgend, in der **Hölle** befindlich, **höllisch**: लोक die
Hölle (vgl. **स्वर्ग** लोकः) AV. 12, 4, 36, wo die Länge des Vocals in **PAṬT**.
3, 21 als bedeutungslose Dehnung angesehen wird; vgl. 2. **पातना**: BŪĀG.
P. 3, 30, 80. निर्वृति der in der **Hölle** erfolgende **Tod** 5. देहिनाम् **Höllen-
bewohner** 4, 20, 23. सत्वास्तु नारकाः। प्रेताः AK. 1, 2, 2, 2. m. **Höllenbe-
wohner** H. 23. 1358. सुनृनारकाः BŪĀG. P. 2, 10, 41. दिव्यमानुषनारकग-
तयः 5, 19, 19. 3, 14, 42. MĀRK. P. 15, 73. — 2) m. (TRIK. 3, 5, 3) oxyt. Un-
terwelt, **Hölle**, = **नारक** P. 6, 3, 137. Sch. 6, 1, 7. Vārtt. 3, Sch. AK. 1, 2,
2, 1. H. 1359. VS. 30, 5.

नारकिक (wie eben) adj. **höllisch**; m. **Höllenbewohner** H. 1358, Sch.

नारकिन् (von **नारक**) adj. **höllisch**; der **Hölle** verfallen; m. **Höllen-
bewohner**: स उच्यते ब्रह्मघाती महानारकिनारकी BRĀHADDHARMA-P. UTTA-
RAKH. 78 ÇKDr. **नारकाडुतोर्षः** को ऽपि नारकी भविष्यति PRAB. 46, 3.
Verz. d. Oxf. H. 48, a, 5. 101, a, N. **स्वर्ग**ो स्यो मा च नारकी Schol. zu
KAP. 1, 58.

नारकोट (नार + कोट) m. 1) **eine Art Wurm** (अश्मकीट). — 2) **ein
Mann, der Hoffnungen, die er vorher erregt hat, wieder zu Nichte macht**,
H. an. 4, 62. MED. t. 62.

नारकीय (von **नारक**) adj. **höllisch**; m. **Höllenbewohner** H. 1358, Sch.

नारङ्ग Uśāval. zu Uśādis. 1, 121. 1) m. a) **Orangenbaum** TRIK. 2, 4, 12.
H. 1143. an. 3, 123. MED. g. 37. SUCR. 1, 209, 6. 211, 8. Vgl. **नागरङ्ग**.
— b) **der Saft der Pfefferpflanze**. — c) **Wüstling** H. an. MED. — d) **ein
lebendes Wesen** (जन्मिन्) H. an. — e) **Zwilling** (यमजप्राणिन्) MED. —
2) n. **Möhre, Daucus Carota Ltn.** (गर्जर) RĀĀN. im ÇKDr.

नारङ्गपत्रक (ना + पत्र) m. **gelbe Möhre** NIGH. Pa.

नारङ्गीवन n. **Gold** H. c. 161. — Zerlegt sich scheinbar in **नार + ङी**.

नारद 1) m. a) oxyt. und proparox. N. pr. eines Rshi, nach RV. ANUKR.

Abkömmling des Kaṇva und Liedverfasser von RV. 8, 13. 9, 104. 105.
ein Kācāpa Ind. St. 3, 221. — AV. 5, 19, 9. 12, 4, 16. 24. 41. fgg. Nā-
rada und Sanatkumāra KĀND. UP. 7, 1, 1. Häufig mit Parvata zu-
sammengenannt, ist ein Devarshi, ein Rshi unter den Göttern, er-
scheint häufig auf Erden um den Menschen Nachrichten von den Göt-
tern zu bringen und geht dann wieder zum Himmel, um den Göttern
über die Menschen zu berichten. AK. 1, 1, 4, 43. TRIK. 2, 7, 17. H. 849.
AIT. Br. 7, 13. 34. MÜLLER, SL. 408. MBh. 1, 2048. 7, 2138. 12, 1046. fgg.
N. 2, 13. HARIV. 13123. SUCR. 1, 17, 16. — BHAG. 10, 13. 26. MBh. 2, 144.
fgg. 269. fgg. सर्वसंशयनिर्मोक्ता नारदः सर्वलोकवित् 1407. HARIV. 122.
fgg. 3045. fgg. R. 1, 1, 1. fgg. ÇĀK. 95, 5. VP. 117. 118 und N. 10. unter
den Praṇāpati M. 1, 35. HARIV. 14072. ein Sohn Brahman's 7006.
entsteht aus Brahman's Stirn 11801. ein Devagandharva (Sohn der
Muni), Gandharvarāṅgan oder auch schlechtweg Gandharva ge-
nannt MBh. 1, 2552. 4813. R. 2, 91, 44. 6, 92, 70. HARIV. 1861. fgg. 14158.
ein Sohn Viçvāmitra's MBh. 13, 252. als Autor genannt Verz. d. Oxf.
H. 113, b. **पुराणे** (vgl. u. **नारदीय**) WILSON in VP. Pref. xxxi. fg. **संकि-
ता** Verz. d. B. H. No. 862. Verz. d. Oxf. H. No. 480. **पञ्चरात्र** No. 142
(84, a). — b) N. pr. eines Berges BŪĀG. P. 5, 16, 27. — 2) f. **श्री** eine Art
Zuckerrohr (इतुमूल) NIGH. Pa. — 3) adj. f. ई zu Nārada in **Beziehung
stehend**, von ihm herrührend u. s. w.: **दी संकिता** Verz. d. B. H. No. 862.

नारदिन् (von **नारद**) m. N. pr. eines Sohnes des Viçvāmitra MBh.
13, 258.

नारदीय (wie eben) adj. zu Nārada in **Beziehung** stehend, von ihm
herrührend: **पुराण**, **बृहन्नारदीयपुराण**, **उपपुराण** WILSON in VP. Pref.
xxxii. fg. Verz. d. B. H. No. 1300. MADHUS. in Ind. St. 1, 18. Verz. d. Oxf.
H. 84, a. No. 47. 140. Ohne Beisatz von **पुराण** gleichfalls Titel eines
Werkes 110, b.

नारदीयक adj. dass.: **पुराण** Verz. d. Oxf. H. 8, a, 2.

नारदेश्वरतीर्थ (नारद-ईश्वर + तो) n. N. pr. eines heiligen Badesplatzes
Verz. d. Oxf. H. 66, a, 38.

नारदसव (!) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 221.

नारसिंह (von **नारसिंह**) 1) adj. f. ई auf Viṣṇu in seiner Erschei-
nung als halb Mensch halb Löwe bezüglich, ihm eigen u. s. w.: **वपुस्**
MBh. 3, 15837. 12, 12942. HARIV. 2276. त्रय 5866. 12631. BŪĀG. P. 1, 3,
13. **प्राडुर्भाव** HARIV. 12609. 2237. **शक्ति** Verz. d. Oxf. H. 23, b, N. 5. 81,
a, 4 v. u. **उपपुराण**, **पुराण** 40, b, 32. 82, a, 6 v. u. 113, b. MADHUS. in
Ind. St. 1, 18. **तत्त्व** Verz. d. Oxf. H. No. 151 (97, a). **कल्प** s. u. **कल्प** 2,
d. Als Beiw. von Viṣṇu mit **नारसिंह** zusammenfallend: **वज्रनखाय
विभक्ते तीक्ष्णदंष्ट्राय धीमहि**। तत्रो नारसिंहः प्रचोदयात् TAITT. Ā. 10, 1,
7. BŪĀG. P. 6, 8, 32. 7, 8, 42. — 2) m. N. pr. eines Mannes Inschr. in
Journ. of the Am. Or. S. 6, 544, 2. — 3) N. pr. einer Stadt Vie de HOUEN-
THSANG 97.

नारचै = **नाराच** gaṇa शर्करादि zu P. 5, 3, 107. 1) m. **eine Art Pfeil**,
angeblich ein eiserner AK. 2, 8, 2, 55. TRIK. 2, 8, 53. 3, 3, 29. H. 779. an.
3, 139. MED. k. 13. DRAUP. 8, 6. ARČ. 10, 20. MBh. 1, 5522. 4, 1330. 5, 1173.
4793. 14, 820. HARIV. 3582. R. GORR. 2, 66, 15. 3, 31, 24. 5, 16, 5. RAČ. 4,
41. BŪĀG. P. 8, 11, 10. MĀRK. P. 21, 7. neben **अर्धनाराच** MBh. 2, 1855.